

Pospieszalski: Rosja
pluje nam w twarz

18

Lepper skazany
na samobójstwo

10

Życie w mieście
grozi szaleństwem

20

Dlaczego bandyci
podpalili Londyn

14

PRZE KROJ

NR 33 (3451) / 16 STERPNIA 2011 / CENA 3,99 ZŁ

WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Artyści 6 koszą kasę

Kto bierze najwięcej?

INDEKS
371424

9 770033 248106

ISSN 0033-2488

33

**Najlepsza inwestycja
nad Zalewem!**

Wille nad Zalewem 28

Twoje Mazury pod Warszawą

Szczytno	170
Olsztyn	210
Mikołajki	220
Giżycko	250

**wille
nad
zalewem**

Twoje Mazury pod Warszawą

www.willenadzalewem.pl

517 045 446

Kup książkę

PRZEKROJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

„Przekrój” w sieci

OLAF SZEWCZYK

– Tam jest! Bierz go! – warknęła do kamerzysty. Postulując chwycony w kadr obiekt miał niepospolicie masywną sylwetkę zwieńczoną małą główką tonącą w wytartym kaszkiecie. Zgarbił nad miotłą, nie dostrzegł reporterów. Zapłonęła dioda LED. Pięć sekund do wejścia na wizję. – Rozmawiamy z imigrantem z Polski, który został bohaterem Londynu. Sta... szyk Brontozaur (można zwichnąć sobie szczękę na tych słowiańskich językach, pomyślała) uratował wczoraj z pożaru magazynu przy Tottenham Court Road omdlałego strażnika i jego dwa koty. Zatrudniony jako młodszy menedżer do spraw porządkowych, zastąpił z tego, że komunikuje się wyłącznie cytatami z Williama Blake’a. Pogłoski sugerują, że mister Stashyck wykazuje zdolności profetyczne. Niektórzy sądzą, że jest inkarnacją tego wielkiego poety i mistyka. – Pracując na ulicy, widział pan, jak rodzą się zamieszki?... Stashyck speszony zmiął kaszkiet w łapach, przestępując niepewnie z nogi na nogę. Spuścił łeb jeszcze niżej i rzekł:

– *Wściekłość, furia, oburzenie
W lawinach ognia, krwi i żółci,
W wirach siarkowego dymu.
I olbrzymie kształty energii,
Wszystkie siedmiorakie grzechy
śmiertelne duszy w ożywionych
pojawiły się tworach, w płomieniach
wiecznego gniewu.*

– Tak... A czy uważa pan za możliwe, że w Londynie szybko zapadną znów zgoda i pokój? Czy pan potrafiłby wybaczyć agresorom? Stashyck spojrział wprost w kamerę. Wkrótce jego słowa wysłano na redakcja@przekroj.pl, powtórzył je www.przekroj.pl, cały świat:

– *Przejdę przez Wrota Gniewu,
U kresu dnia odnajdę
Ścieżkę, co na mnie czeka.
Mieczów i włóczyń wojna
Błogosławiona rośną
W mgłę się rozwiewa lekka.
Już wyzwolone łzami miłującymi
Słońce nad ziemię się unosi.*

W POCZUCIU OBOWIĄZKU NIE PISZEMY...

...że zasadniczo
to mamy absolutnie
niezasłużone wakacje.
Ho ho ho i tra la la?

...że rzuciło nas
kawalek od Warszawy –
bo nie będziemy
przecież udawać, iż
wszyscy przykładowie
przeprowadziliśmy się
do Krakowa – i tylko
ułamną tu siecią łowimy
nowiny z naszej dumnej
stolicy i jej okolicy oraz
stolicy stosunek do nowin
z szerokiego świata.

...że łowiliśmy zatem
i rozczarowało nas
anemiczne wsparcie
„Krytyki Politycznej”
dla londyńskich
i wszechangielskich

rewolucjonistów.
Czy to wypada braciom
w Leninie i Żyżku?
Zaledwie parę tekstów
na portalu i błyskawiczne
śledztwo, z którego
wynikło, że zamieszanu
winne jest konsumpcyjne
społeczeństwo (Zygmunt
Bauman) oraz Janusz
Korwin-Mikke i Rafał
Ziemkiewicz (Cezary
Michalski). Doceniamy, że
panowie uwinęli się bodaj
szybciej niż ekipa Monty
Pythona w sławnej
sprawie zgonu biskupa
Leicester (tam też winne
było społeczeństwo),
ale rozczarowanie
zostaje. Skoro jednak
nie zanoszą się na żadne
większe rozruchy albo
choćby rozpieprzenie

warszawskiego Nowego
Wspaniałego Świata,
gdzie trwa nieugięta
rewolucyjna walka
z konsumeryzmem, to –
wobec zlokalizowania
winnych – oczekujemy
szybkiej i bezlitosnej
reakcji władz. Niech kat
czyni swoją powinność.

...że po namyśle
odkryliśmy jeszcze
jeden smutny aspekt
całej sprawy – toż to
jawni sabotaż naszej
prezydencji i afront
wobec szefa wszystkich
europejskich szefów,
nadpremiera Tuska.
Wstyd. Jedyna pociecha,
że nasze dzielne służby
wyśledzą wkrótce trop
Ziobry w Tottenham.

...że wygląda na to,
iżesmy oto już nie
napisali. Rozczarowanym
dedykujemy
słowa jednego
z nieprzeniknionych
nauczycieli: „Tylko proszę
się nie denerwować!
Powiedziałem przecież,
że może jestem dziś
trochę ho ho ho i tra la
la, no i chyba żdziebełko
nie tego. Czy to złe?
No więc! Wobec tego
zyczę państwu dobrego
dnia albo dobrej
nocy i polecam się,
bo spełniłem już swój
obowiązek, zrobiłem,
co do mnie należało,
i mogę chwilowo iść
sobie na przechadzkę”.

MARCIN SENDECKI

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

*Kredytowe reguły:
rynek przypomina – franciszkanie to zakon żebraczy.*

TEMAT Z OKŁADKI

- 6 **Gdy w pszenicę ruszają kombajny, rolnicy i muzycy biorą się za koszenie.** Ci pierwsi – złotych kłosów, ci drudzy – złotych polskich. Za plenerowe koncerty płacić trzeba jak za zboże. Kto bierze najwięcej i co za to daje – piszą Marcelina Szumer i Anna Jastrzębska

PRZED WSZYSTKIM

- 10 **Andrzej Lepper był jak emigrant, który wyjechał ze wsi do dużego miasta w poszukiwaniu lepszego miejsca do życia.** To, co znalazł, nie było rajem na ziemi. Ale powrót do domu nie wchodził w grę. W Zielonowie i Warszawie odpowiedzi na pytanie, dlaczego lider Samoobrony skończył z sobą, szukała Małgorzata Świąchowicz
- 13 **Niektórzy o to nie pytają, oni wiedzą. Lepper został zabity za pomocą gazu, pigułki gwałtu, a nawet samego diabła. O absurdalnych teoriach spiskowych, które pojawiły się dzień po samobójczej śmierci byłego wicepremiera, pisze Donat Szyller**
- 14 **Współczesnych Brytyjczyków coraz słabiej jednoczą historia, kultura czy język.** Wielu z nich poczuło wspólnotę dopiero podczas grupowego szabowania na ulicach Londynu – Rafał Kostrzewski o bitwie o Wielką Brytanię
- 16 **Baszar al-Assad został prezydentem Syrii przez przypadek.** Ale już dwóch tysięcy ludzi nie da się przypadkowo zamordować. Sylwetkę zamordysty w garniturze kreśli Łukasz Wójcik

ROZMOWA PRZEKROJU

- 18 Robert Mazurek rozmawia z **Janem Pospieszalskim** o upokorzonych Polakach

CYWILIZACJA

- 20 **Statecznik przedstawił klasy średniej wpada w szal w piątkowe popołudnie?** Takie rzeczy dzieją się nie tylko w filmach. Najnowsze badania mózgu dowodzą, że mieszkańcy metropolii reagują na stres gwałtowniej niż ludzie z miasteczek. Tekst Anny Piotrowskiej
- 23 **Też pytanie!**
- 24 **Żebyś wiedział** – gry komputerowe są w porządku
- 25 **Korzystaj** z energii słonecznej

NA POCZĄTEK

JACEK WAKAR
SZEF DZIAŁU
KULTURA

Dwie śmierci

W piątek po południu odebrał sobie życie Andrzej Lepper. Media ogarnął szal. Spekulacje na temat samobójstwa szefa Samoobrony szły coraz częściej w parze z najbardziej absurdalnymi teoriami spiskowymi. Politycy i publicyści, którzy jeszcze dzień wcześniej nazywali go chłopskim watażką, zaczęli ronić krokodyle łzy, jakoby biedny polityk padł ofiarą nacisków. Jeśliby sądzić po serwisach informacyjnych w telewizji oraz komentarzach w Internecie, straciliśmy męża stanu.

W sobotę w południe zmarł Roman Opalka (wspomnienie o artyście na stronie 30). Jeden z najważniejszych polskich malarzy, który co prawda stał się światową gwiazdą, ale od kamer i mikrofonów trzymał się z daleka. O jego śmierci nawet nie zająknęły się najważniejsze programy informacyjne, serwisy internetowe tę wiadomość ukryły gdzieś na boku. Ma trzeba było o Lepperze. Do kogo interesują obrazy liczbowe Opalki, skoro powiesił się ktoś, o kim mówiono do niedawna, że uosabia chorobę polskiej demokracji. Ale był politykiem, no i na koniec sprezentował takiego nęsa. A Opalka? Tylko wybitny artysta. O takich nie opłaca się gadać.

Rysunek na okładce:
Bartosz Kosowski

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKROJ”

PRZYZYSC WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa, **Alior Bank SA 80 2490 0005 0000 4600 1542 1792** i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 48 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty w 2011 r.: rocznej – **166,40 zł**, półrocznej – **83,20 zł**. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 48 Prenumerata przez Ruch SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 804 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl

DOSTĘP NA STRONIE WWW I WERSJE NA IPADA

Cena abonamentu na iPad i w Internecie: tygodniowy – **3,69 zł**, kwartalny – **30,75 zł**; roczny (z rabatem 30 proc.) – **99 zł**. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

KULTURA

- 26 **Pisarz/pisarka to z definicji stworzenie niestandardowe.** Nawet odmienicy muszą jednak odpoczywać. **O to, co artysta słowa porabia latem,** Agnieszka Wolny-Hamkała spytała doborowe grono polskich literatów
- 29 **Anna Jastrzębska odwiedziła gdańską Zaspę.** I jej mieszkańców, bo podobno **zostali skazani na sztukę.** Czyżby?
- 30 **Roman Opalka malował... czas.** Zamierzał odejść od pracy przy odliczaniu, kiedy jego pędzel wykreślił na płótnie siedem siódek. Niestety, odszedł wcześniej. Artystę wspominają Anda Rottenberg, Sławomir Boss i Bogusław Deptuła

LEKTURA

- 32 Katarzyna Janowska rozmawia z **Januszem Opyńskim**

OTWÓRZ OCZY

- 36 **Istnieją dwa Morza Czarne.** Pierwsze kusi z folderów nieodległą egzotykę. Drugie to ruiny miast i kilometry zabetonowanych plaż. Pokazujemy oba. Tekst Michała Potockiego

RECENZJE

- 40 **Film:** Wakar chwali „Ostatnie tango w Paryżu”. Bo cudownie smutne
- 41 **Muzyka:** Kucińska poleca Junior Boys
- 42 **Teatr:** Festiwal Szekspirowski na dwa głosy
- 44 **Gry:** Szewczyk o „Call of Juarez: The Cartel”: na cztery z minusem

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 45, 46, **Różnorodność**
- 47, 50 z krzyżówką, Kronikami popkultury Orbitowskiego, Lewomyślnie Kurkiewicz, Ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
- 48 **Dziennik** Jerzego Pilcha
- 49 **Stopkiatka**
- 3, 23, 50 **Raczkowski**

Chwalimy się

Jak jest? Jest dobrze. „Naj-ostrzejsze pióra” – to hasło pierwszego w historii rankingu felietonistów prasowych miesięcznika „Press”. Wśród dziesięciu finalistów (z ocenianych 70 dziennikarzy) znaleźli się dwaj publicyści „Przekroju”. Na miejscu trzecim: Jerzy Pilch. Na siódmym: Roman Kurkiewicz. Podczepiamy się też pod sukces Roberta Mazurka, który publikuje u nas cykliczne wywiady. W rankingu zdobył czwarte miejsce za felietony w „Rzeczpospolitej”. Wszystkim laureatom gratulujemy.

ADRES REDAKCJI:

ul. Ślusarska 9/28, 30-702 Kraków,
tel. 12 394 73 00, faks 12 394 73 11
Oddział w Warszawie:
ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33, faks 22 525 99 88,
www.przekroj.pl
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Artur Rumianek
ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO:
Donat Szyller

SEKRETARZ REDAKCJI:

Piotr Witek (szef), Marcin Kijowski
SEKRETARIAT:
Karolina Łajkowska, tel. 22 525 99 33

PRZED WSZYSTKIM: wydawnictwa@przekroj.pl,

Mariusz Nowik (szef),
Łukasz Wójcik (zastępca szefa),
Agnieszka Fiedorowicz,
Anna Szulc, Małgorzata Świąchowicz,
Joanna Woźniczko-Czeczot;
stałe współpracuj:

Agata Janowska, Marcelina Szumer
CYWILIZACJA O ŚRODKA: nauka@przekroj.pl,
Olaf Szewczyk (szef), Anna Piotrowska,
stałe współpracuj: Piotr Stanisławski,
Irena Cieślińska, Piotr Kossobudzki

KONIEC Z KULTURĄ: kultura@przekroj.pl,

Jacek Wakar (szef),
Marcin Sendek (zastępca szefa),
Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,
Jacek Tomczuk; stałe współpracuj:
Kuba Dąbrowski, Łukasz Drewniak,
Sebastian Frąckiewicz, Mariusz Herma,
Anna Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzki,
Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski

ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:

rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk;
stałe współpracuj: Kaliber 45

PRACOWNIA GRAFICZNA:

Wojtek Piechoński (szef), Anna Kondek, Karolina Kowalska, Wojciech Brdej, Marcin Hernas

FOTODYSCIA: foto@przekroj.pl,

Michał Okła, Karolina Sekuła

KOREKTA:

Alicja Listwan, Monika Ples, Katarzyna Rycko

PROJEKT GRAFICZNY:

Kasper Skirgajło-Krajewski

ARCHIWUM: Dominika Bok

OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE

DO DRUKU: Paweł Wójcik

STRONA INTERNETOWA I IPAD:

Marcin Cichonński, Marcin Kijowski (szefowie)

REDAKTORZY: Monika Hrycko-Skowron,

Tomasz Rog, Maria Włodkowska

GRAFICY: Katarzyna Bażela, Jakub Bieda,

Martyna Marzec

MULTIMEDIA: Anna Bajorek, Mikołaj Tocki

Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o.

ul. Ślusarska 9/28, 30-702 Kraków,
tel. 12 394 73 00, faks 12 394 73 11
Oddział w Warszawie:
ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

PREZES WYDAWNICTWA:

Agata Kalińska

DYREKTOR WYDAWNICTWA:

Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:

Artur Rumianek

PROMOCJA I MARKETING:

promocja@przekroj.pl,
Jakub Maszkowski, Milena Ostólska

BIURO REKLAMY:

reklama@przekroj.pl,
Grzegorz Makowski, p.o. dyrektor biura
reklamy 695 414 905, Małgorzata Skorupa
601 432 821, Agnieszka Pawelec
601 550 348

DYREKTOR DYSTRYBUCJI:

Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

„Pies zjadł mi książki. Znowu.”

Każda wymówka brzmi lepiej niż bieda.

Przełącz 30 złotych na konto SOS Wiosek Dziecięcych i spraw, by żadnemu dziecku nie zabrakło książek. Wspierając edukację osieroconych i opuszczonych dzieci, dajesz im szansę na lepszą przyszłość.

Nasz numer konta: 07 1240 6247 1111 0000 4975 0683
www.wioskisos.org

[Kup książkę](#)

**SOS WIOSKI
DZIECIĘCE**